

Tzafnat Paneach Dream Interpretation

Section 1: Who is the Oneirocritic (Dream Interpreter)?

1) Genesis 37:5-10

בראשית ל"ז:ה-י

(5) Yosef dreamt a dream, and told it to his brothers—from then on they hated him still more—; (6) he said to them: Pray hear, this dream that I have dreamt:
(7) Now here, we were binding sheaf-bundles out in the field, and here, my sheaf arose, and it was standing upright, and here, your sheaves were circling round and bowing down to my sheaf!
(8) His brothers said to him: Would you surely be king over us? Or would you surely rule us? From then on they hated him still more—for his dreams, for his words.
(9) But he dreamt still another dream, and recounted it to his brothers; he said: Here, I have dreamt still [another] dream: now here, the sun and the moon and eleven stars were bowing down to me!
(10) [When] he recounted it to his father and his brothers, his father rebuked him and said to him: What kind of dream is this that you have dreamt!
(11) Shall we surely come, I, your mother and your brothers, to bow down to you to the ground?

וַיַּחְלֵם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאָחָיו וַיֹּסְפוּ עוֹד שֹׂנְאֵי אֹתוֹ:
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ-נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי:
וְהִנֵּה אֲנִי חֹמֵץ מֵאֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קִמָּה אֲלַמְתִּי
וְגַם-נִצְבָּה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלַמְתִּיכֶם וּתִשְׁתַּחֲוּיִן, לְאֲלַמְתִּי:
וַיֹּאמְרוּ לוֹ אָחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלַךְ עָלֵינוּ אִם-מְשׁוֹל תִּמְשַׁל בָּנוּ וַיֹּסְפוּ
עוֹד שֹׂנְאֵי אֹתוֹ עַל-חֲלֻמְתּוֹ וְעַל-דְּבָרָיו:
וַיַּחְלֵם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיֹּסֶפֶר אֹתוֹ לְאָחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלַמְתִּי
חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עֶשְׂרֵי כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִּים לִי:
וַיֹּסֶפֶר אֶל-אָבִיו וְאֶל-אָחָיו וַיִּגְעַר-בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם
הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ הַבּוֹא נְבוֹא אֲנִי וְאִמִּי וְאָחָיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ
אֶרְצָה:

Question: Do you need to be prophetic to interpret dreams?

2) Genesis 40:5-19

(5) both of them—the cupbearer and the baker of the king of Egypt, who were confined in the prison—dreamed in the same night, each his own dream and each dream with its own meaning.
(6) When Joseph came to them in the morning, he saw that they were distraught.
(7) He asked Pharaoh's courtiers, who were with him in custody in his master's house, saying, "Why do you appear downcast today?"
(8) And they said to him, "We had dreams, and there is no one to interpret them." So Joseph said to them, "Surely God can interpret! Tell me [your dreams]."
(9) Then the chief cupbearer told his dream to Joseph. He said to him, "In my dream, there was a vine in front of me.

וַיַּחְלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ
הַמִּשְׁקָה וְהַאֲפָה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבַיִת הַסֹּהַר:
וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בְּבֹקֶר וַיִּרְא אֹתָם וְהִנֵּם זָעֵפִים:
וַיִּשְׂאֵל אֶת-סָרְיִסִי פְרַעֲוִה אֲשֶׁר אֹתוֹ בַּמִּשְׁמֶר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר
מִדּוּעַ פְּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם:
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חֲלַמְנוּ וּפְתָר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא
לְאֵלֵהִם פְּתָרָנִים סִפְרוּ-נָא לִי:
וַיֹּסֶפֶר שֶׁ-הַמִּשְׁקִים אֶת-חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה-גֶפֶן
לְפָנַי:

<p>(10) On the vine were three branches. It had barely budded, when out came its blossoms and its clusters ripened into grapes.</p> <p>(11) Pharaoh's cup was in my hand, and I took the grapes, pressed them into Pharaoh's cup, and placed the cup in Pharaoh's hand."</p> <p>(12) Joseph said to him, "This is its interpretation: The three branches are three days.</p> <p>(13) In three days Pharaoh will pardon you and restore you to your post; you will place Pharaoh's cup in his hand, as was your custom formerly when you were his cupbearer.</p> <p>(14) But think of me when all is well with you again, and do me the kindness of mentioning me to Pharaoh, so as to free me from this place.</p> <p>(15) For in truth, I was kidnapped from the land of the Hebrews; nor have I done anything here that they should have put me in the dungeon."</p> <p>(16) When the chief baker saw how favorably he had interpreted, he said to Joseph, "In my dream, similarly, there were three openwork baskets on my head.</p> <p>(17) In the uppermost basket were all kinds of food for Pharaoh that a baker prepares; and the birds were eating it out of the basket above my head."</p> <p>(18) Joseph answered, "This is its interpretation: The three baskets are three days.</p> <p>(19) In three days Pharaoh will lift off your head and impale you upon a pole; and the birds will pick off your flesh."</p>	<p>וּבְגִפֶּן שְׁלֹשָׁה שָׁרִיגִים וְהוּא כְּפָרַחַת עָלְתָה נֹצֵה הַבְּשִׁילֹ אֲשָׁקְלֶתִּיהָ עֲנָבִים:</p> <p>וְכֹס פְּרָעָה בְיָדִי וְאָקַח אֶת־הָעֲנָבִים וְאֲשַׁחַט אֹתָם אֶל־כֹּס פְּרָעָה וְאֶתֶן אֶת־הַכֹּס עַל־כַּף פְּרָעָה:</p> <p>וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתָרְנוּ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁרִיגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם:</p> <p>בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יֵשֵׁא פְּרָעָה אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִשִּׁיבָה עַל־כַּנֹּף וְנִתְּנָה כֹּס־פְּרָעָה בְיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרָאוּשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקֵהוּ:</p> <p>כִּי אִם־זָכַרְתָּנִי אֲתָךְ כְּאֲשֶׁר יִיטֵב לָךְ וְעָשִׂיתָ־נָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל־פְּרָעָה וְהוֹצֵאתָנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה:</p> <p>כִּי־גָנַב גָּנַבְתִּי מֵאֲרֵץ הָעִבְרִים וְגַם־פָּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׁמוּ אֶתִּי בַבּוֹר:</p> <p>וַיֵּרָא שְׁרֵי־הָאֲפִים כִּי טוֹב פֶּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי בַחֲלוּמֵי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סְלֵי חֲרִי עַל־רֹאשִׁי:</p> <p>וּבִסַּל הָעֲלִיוֹן מְכַל מֵאֲכָל פְּרָעָה מַעֲשֵׂה אֶפֶה וְהָעוֹף אֲכָל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי:</p> <p>וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פְּתָרְנוּ שְׁלֹשֶׁת הַסְּלִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם:</p> <p>בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יֵשֵׁא פְּרָעָה אֶת־רֹאשׁוֹ מֵעַלֶיךָ וְתִלְהָה אוֹתָךְ עַל־עַץ וְאֲכָל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעַלֶיךָ:</p>
---	--

- Question: Why does Yosef offer to use God's power to interpret these dreams?
- Question: Must dream interpretation be prophetic or not? Yosef said "God will interpret!"
- Bonus: Did Yosef abuse this power for his own well-being, i.e. to get out of prison?

3) Rashi on Genesis 40:5

<p>AND BOTH OF THEM DREAMED A DREAM — This is the real meaning. A Midrashic explanation is: each dreamed the dream of both of them — i.e. he dreamed his own dream and the interpretation of the other's dream. This is what it means when it states (v. 16) "And the chief baker saw that he had interpreted well". (Genesis Rabbah 88:4; Berakhot 55a).</p>	<p>וַיַּחֲלֹמוּ שְׁנֵיהֶם חֲלוֹם, זֶהוּ פְּשׁוּטוֹ, וּמִדְרָשׁוֹ כָּל א' חֲלֵם חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם – שֶׁחֲלַם אֶת חֲלוֹמוֹ וּפְתָרְוֹ חִבְרוּ, וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא שְׁרֵי הָאֲפִים כִּי טוֹב פְּתָרָהּ:</p>
---	---

Question: Why do the baker and butler get the privilege of interpreting dreams by default and Yosef has to summon the power of God?

4) Ibn Ezra on Genesis 40:8

<p>DO NOT ('HALO') INTERPRETATIONS BELONG TO G-D? Its meaning is that the interpretations of dreams belong to the Lord because He knows the future. He has revealed what is going to come to pass in a dream to one whom He selected and it therefore makes no difference whether I interpret the dream for good or ill. Since this is so, and all interpretations belong to God, do not be concerned about telling me your dreams. The Rabbinic statement that all dreams follow the interpretation is the opinion of an individual sage.</p>	<p>הלא לאלהים פתרונים. כי פתרון החלומות לשם הוא. כי הוא יודע העתיד והראה בחלום מה יהי' למי שירצה. ואם אני אפתר אותו לטוב או לרע לא יועיל ולא יזיק ואחר שהדבר כן ולשם פתרון כל החלומות. אל תחשו שתספרו חלומותיכם לי. וכל החלומות הולכים אחר הפה דברי יחיד הם:</p>
--	---

Question: If interpretation cannot influence the outcome of the dream, then why perform them?

5) Ramban on Genesis 40:8

<p>DO NOT ('HALO') INTERPRETATIONS BELONG TO G-D? Rabbi Abraham ibn Ezra explained it as saying that "future events destined to come as indicated in dreams belong to G-d, for He alone brings on the dream and lets the future be known, and it is <i>He who makes peace, and creates evil, (Isaiah 45:7)</i>. but in my speaking to you there is neither benefit nor loss." This he said <u>so that they should not punish him if evil should befall them</u>, or so that they should tell him the dreams and not scorn him. But if so, there is no sense for the word <i>halo</i> (do not) in this context. Perhaps its meaning is the same as that of the word <i>hinei</i> (behold). Thus Joseph is saying, "Behold, to G-d alone interpretations belong, but not to man the interpreter." In my opinion the correct interpretation is that Joseph is saying; "Do not interpretations of all dreams which are obscure and confined belong to G-d? He can make known the interpretation of your <u>dreams</u>. Now if it is obscure to you tell it to me; perhaps He will be pleased to reveal His secret to me."</p>	<p>הלא לאלהים פתרונים פירש רבי אברהם (אבן עזרא על בראשית מ"ח') כי יאמר כי המקרים העתידיים לבא בחלומות לאלהים הם כי הוא לבדו המחלים והמודיע העתיד והוא העושה שלום ובורא רע ואין בדבורי לכם תועלת או הפסד וזה אמר שלא יענישוהו אם תבא להם רעה או כדי שיספרו אותם אליו ולא יבזוהו ואם כן אין למלת "הלא" בזה טעם ואולי יהיה פירושו כמו "הנה" יאמר הנה לאלהים לבדו הפתרונים ולא לאדם הפותר והנכון בעיני כי אמר הלא לאלהים פתרונים בכל החלומות הנעלמים והסתומים והוא יכול להודיע פתרון חלומכם ואם הוא נעלם בעיניכם ספרו נא לי אולי יישר בעיני לגלות סודו אלי:</p>
---	--

Tldr; interpretation is god given, and he could share it with anyone he chooses.

Thinking Question: What to do if no interpretation is given with a dream?

6) Daniel 2:1

Genesis 41:1,8

<p>(1) In the second year of the reign of Nebuchadnezzar, Nebuchadnezzar had a dream; his spirit was agitated, yet he was overcome by sleep.</p>	<p>ובשנת שתיים למלכות נבוכדנצר חלם נבוכדנצר חלמות ותתפעם רוחו ושנתו נהיתה עליו:</p>	<p>(1) After two years' time, Pharaoh dreamed that he was standing by the Nile, (8) Next morning, his spirit was agitated ...</p>	<p>(1) ויהי מקץ שנתים ימים ופָרעה חלם והנה עמד על-הַיָּאֵר: (8) ויהי בבקר ותפעם רוחו ...</p>
--	--	--	---

7) Daniel 2:2

Genesis 41:8

<p>(2) The king ordered the magicians, exorcists, sorcerers, and Chaldeans to be summoned in order to tell the king what he had dreamed. They came and stood before the king,</p>	<p>וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְקָרָא לְחַרְטָמִים וְלֹאֲשָׁפִים וְלִמְכַשְׁפִּים וְלִכְשָׁדִים לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ חֲלֻמֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:</p>	<p>... and he sent for all the magician-priests of Egypt, and all its sages; and Pharaoh told them his dreams, but none could interpret them for Pharaoh.</p>	<p>(8) וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטָמֵי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֵיהּ וַיְסַפֵּר פְּרֵעָה לָהֶם אֶת־חֲלֻמוֹ וְאִין־פֹּתֵר אוֹתָם לְפָרְעָה:</p>
---	---	---	---

8) Daniel 2:11

Genesis 41:15

<p>The thing asked by the king is difficult; there is no one who can tell it to the king except the gods whose abode is not among mortals.”</p>	<p>וּמִלְתָּא דִּי־מַלְכָּה שְׂאֵל יִקְרָה וְאֶחָרְן לֹא אִיתִי דִּי יְחִוְנָה קָדָם מַלְכָּא לְהֵן אֱלֹהִין דִּי מְדַרְהוֹן עִם־בְּשָׂרָא לֹא אִיתּוּהִי:</p>	<p>And Pharaoh said to Joseph, “I have had a dream, but no one can interpret it. Now I have heard it said of you that for you to hear a dream is to tell its meaning.”</p>	<p>וַיֹּאמֶר פְּרֵעָה אֶל־יוֹסֵף חֲלוֹם חֲלֻמֹתַי וּפְתֵר אִין אֹתּוֹ וְאִין שְׂמַעְתִּי עֲלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לְפָתֵר אֹתּוֹ:</p>
--	--	---	--

9) Daniel 2:28

Genesis 41:16

<p>(28) But there is a God in heaven who reveals mysteries, and He has made known to King Nebuchadnezzar what is to be at the end of days. This is your dream and the vision that entered your mind in bed:</p>	<p>בְּרַם אִיתִי אֱלֹהֵ בְּשַׁמְיָא גְּלֵא רְזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לְהוּא בְּאַחֲרִית יוֹמֵי־אֵ חֲלֻמָּךְ וְחֲזוֹן רֵאשֻׁךְ עַל־מִשְׁכַּבְךָ דְּנָה הוּא:</p>	<p>Joseph answered Pharaoh, saying, “Not ! God will answer to Pharaoh’s welfare.”</p>	<p>וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת־פְּרֵעָה לֵאמֹר בְּלַעֲדֵי אֱלֹקִים יַעֲנֶה אֶת־שְׁלוֹם פְּרֵעָה:</p>
--	---	--	--

10) Genesis 28:12,17

בראשית כ"ח:יב,יז

<p>(12) He had a dream; a ladder was set on the ground and its top reached to the sky, and messengers of God were going up and down on it. ... (17) Shaken, he said, “How awesome is this place! This is none other than the abode of God, and that is the gateway to heaven.”</p>	<p>וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מַצֵּב אֶרְצָה וְרֵאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: ... וַיִּרְאֵל וַיֹּאמֶר מֵה־נִּוְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אִין זֶה כִּי אִם־בַּיִת אֱלֹהִים זֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם:</p>
--	---

Question: What is the meaning of the dream?

Question: Do dreams always have a clear meaning?

Section 2: Dream vs Prophecy - Which is Which?

11) Brachot 57b

<p>The Gemara says: There are five matters in our world which are one-sixtieth of their most extreme manifestations. They are: Fire, honey, Shabbat, sleep, and a dream. The Gemara elaborates: Our fire is one-sixtieth of the fire of Gehenna; honey is one-sixtieth of manna; Shabbat is one-sixtieth of the World-to-Come; sleep is one-sixtieth of death; <u>and a dream is one-sixtieth of prophecy.</u></p>	<p>חֲמִשָּׁה אֶחָד מִשְּׁשִׁים, אֵלוֹ הֵן: אֵשׁ, דְּבַשׁ, וְשַׁבָּת, וְשֵׁנָה, וְחֵלֶם. אֵשׁ — אֶחָד מִשְּׁשִׁים לְגֵיהֶנֶם. דְּבַשׁ — אֶחָד מִשְּׁשִׁים לְמֶן. שַׁבָּת — אֶחָד מִשְּׁשִׁים לְעוֹלָם הַבָּא. שֵׁנָה — אֶחָד מִשְּׁשִׁים לְמִיתָה. חֵלֶם — אֶחָד מִשְּׁשִׁים לְנִבְיָאָה</p>
--	---

12) Brachot 55b

<p>With regard to the veracity of dreams, Rabbi Yoḥanan said: One who awakened in the morning and a specific verse happens into his mouth, it is a minor prophecy and an indication that the content of the verse will be fulfilled.</p>	<p>אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: הַשְּׂכִים וְנָפַל לוֹ פְּסוּק לְתוֹךְ פִּי, הָרִי זֶה נִבְיָאָה קִטְנָה.</p>
---	---

13) Rambam, Introduction to Mishnah, 7

<p>And there is one large topic that remains, [that] is fitting for us to elucidate; and that is <u>when the prophet prophecies drought in their land or that hailstones should come down on them, and similar to it; and afterwards none of this matter materializes, and they are shown mercy</u> from the Heavens and all of their concerns ended in peace and tranquility.</p> <p>The deceit of the prophet is not shown by this, and <u>it is not fitting to say [because of this] that he is a false prophet</u> and that he should be obligated in death; [as it is] because the Holy One, blessed be He, thought better about the calamity. And it is possible that they repented and left their vexations or that the Holy One, blessed be He, delayed their deserts in His compassion and stayed His anger until a different time – as He did with Achav, when He said through Eliyahu (I Kings 21:29), "I will not bring the disaster in his lifetime; I will bring the disaster upon his house in his son's time." Or He may have had mercy upon them for the sake of the merits of those that came before them. And it did not say about a thing like this, "the oracle does not happen and does not come."</p> <p><u>But if he promised good proclamations</u> that will arise at a specific time, and he says, "There will be quiet and tranquility this year," and there were wars in it; or he said, "This year will be rainy and blessed," and there was famine and drought, and similar to it – <u>we know that he is a false prophet</u>, and that the negation of his claim and his falsehood have been established.</p>	<p>ונשאר בכאן פרק גדול ראוי לנו לבאר. והוא שהנביא כשיתנבא בצרות ארצם או ירדו עליהם אבני אלגביש וכדומה לו ואחר כן לא יתקיים דבר מן הענין ההוא ורוחמו מן השמים ועמדו כל עניניהם בשלום ובשלוה.</p> <p>לא יודע בו כזב הנביא ואין ראוי לומר שהוא נביא שקר ושיהיה חייב מיתה מפני שהקב"ה ניחם על הרעה ואפשר שעשו תשובה וסרו מנאצותם או איחר גמולם הקב"ה בחמלתו והאריך אפו להם עד זמן אחר כמו שעשה לאחאב באומרו על ידי אליהו (מלכים א כא) לא אביא הרעה בימיו בימי בנו אביא הרעה. או ירחם עליהם למען זכויות שקדמו להם. ולא אמר על דבר כזה לא יהיה הדבר ולא יבוא.</p> <p>אבל אם הבטיח בבשורות טובות שיתחדשו לזמן קצוב ויאמר בשנה זו יהיה השקט ושלוה והיו בה מלחמות או אמר שנה זו תהיה גשומה וברוכה והיו בה רעב ובצורת וכדומה לו. נדע שהוא נביא שקר והתקיים ביטול טענתו ושקר.</p>
---	--

14) Malbim on Zecharia 1:5-6

<p>I will not send new prophets, since there is no longer any need for prophets as you have seen all the</p>	<p>(5) <u>כי נביאים חדשים לא אשלח עוד, כי עתה א"צ עוד לנביאים אחרי שראיתם שכל היעודים הרעים שנבאו הנביאים כולם באו</u></p>
--	--

<p>prophecies of doom fulfilled against you ... there is no longer any need for prophecy since you already understand God's hand in history.</p>	<p style="text-align: right;"><u>עליכם</u> (6) וא"צ עוד לנביא מיעד את העתיד לבא על עונותיכם שכבר באו הצרות והנם עוד במציאות, כי עדיין לא נגאלתם מרשות כורש, וגם שכבר הכרתם את השגחת ה'</p>
--	--

Question: What are the differences in opinions here as to whether prophecy must be fulfilled?

Question: How can we (mortals) change the outcome of a dream?

Section 3: I had a bad dream, what do I do?

15) Brachot 55b

<p>All dreams follow the mouth of the interpreter.</p>	<p style="text-align: right;">"קל החלומות הולכים אחר הפה".</p>
---	--

16) Brachot 56a

<p>The Gemara relates: Bar Haddaya was an interpreter of dreams. For one who gave him a fee, he would interpret the dream favorably, and for one who did not give him a fee, he would interpret the dream unfavorably. The Gemara relates: There was an incident in which both Abaye and Rava saw an identical dream and they asked bar Haddaya to interpret it. Abaye gave him money and paid his fee, while Rava did not give him money. They said to him: The verse: "Your ox shall be slain before your eyes and you shall not eat thereof" (Deuteronomy 28:31) was read to us in our dream. He interpreted their dream and to Rava he said: Your business will be lost and you will derive no pleasure from eating because of the extreme sadness of your heart. To Abaye he said: Your business will profit and you will be unable to eat due to the joy in your heart.</p> <p>Ultimately, Rava came and gave bar Haddaya a fee. And then Rava, said to him: I saw my wall fall. Bar Haddaya said to him: You will acquire property without limits. Rava said to him: I saw Abaye's house [<i>appadna</i>] fall and its dust covered me. Bar Haddaya said to him: Abaye will die and his yeshiva will come to you. Rava said to him: I saw my house fall, and everyone came and took the bricks. He said to him: Your teachings will be disseminated throughout the world. Rava said to him: I saw that my head split and my brain fell out. He said to him: A feather will fall out of the pillow near your head. Rava said to him: The Egyptian <i>hallel</i>, the <i>hallel</i> that celebrates the Exodus, was read to me in a dream. He said to him: Miracles will be performed for you.</p>	<p>בר הדיא מפשר חלמי הוה. מאן דיהיב ליה אגרא — מפשר ליה למעליותא, ומאן דלא יהיב ליה אגרא — מפשר ליה לגרעותא. אביי ורבא חזו חלמא. אביי יהיב ליה זוזא, ורבא לא יהיב ליה. אמרי ליה: אקרין בחלמין "שורך טבוח לעיניך וגו'". לרבא אמר ליה: פסיד עסקך ולא אהני לך למיכל מעוצבא דלבך. לאביי אמר ליה: מרווח עסקך ולא אהני לך למיכל מחדוא דלבך.</p> <p>לסוף אתא רבא ויהיב ליה אגרא. אמר ליה: חזאי אשיתא דנפל. אמר ליה: נכסים בלא מצרים קבית. אמר ליה: חזאי אפדנא דאביי דנפל וכסין אבקה. אמר ליה: אביי שכיב ומתיבתיה אתיא לגבך. אמר ליה: חזאי אפדנא דידי דנפל, ואתו כולי עלמא שקול לבינתא לבינתא. אמר ליה: שמעתתך מברדרן בעלמא. אמר ליה: חזאי דאבקע רישי ונתר מוקרי. אמר ליה: אודרא מבי סדיא נפיק. אמר ליה: אקרין הללא מצראה בחלמא. אמר ליה: ניסי מתרחשי לך.</p>
---	---

tldr; always pay the pied piper.

17) Brachot 56a

<p>On a similar note, the Gemara relates that the Roman emperor said to Rabbi Yehoshua, son of Rabbi Hananya: You Jews say that you are extremely wise. If that is so, tell me what I will see in my dream. Rabbi</p>	<p>אמר ליה קיסר לרבי יהושע ברבי חנניא: אמריתו דחקמיתו טובא, אימא לי מאי חזינא בחלמאי. אמר</p>
---	---

<p>Yehoshua said to him: You will see the Persians capture you, and enslave you, and force you to herd unclean animals with a golden staff. He thought the entire day about the images described to him by Rabbi Yehoshua and that night he saw it in his dream.</p>	<p>ליה: חזית דמשחרי לך פרסאי וגרבי בה, ורעיי בה שקצי בחוטרא דדהבא. הרהר כוליה יומא, ולאורתא חזא. אמר ליה שבור מלכא, לשמואל: אמריתו דחכמיתו. טובא, אימא לי מאי חזינא בחלמאי. אמר ליה: חזית דאתו רומאי ושבו לה, וטחני בה קשייתא ברחיאי דדהבא. הרהר כוליה יומא, ולאורתא חזא.</p>
<p>King Shapur of Persia said to Shmuel: You Jews say that you are extremely wise. If that is so, tell me what I will see in my dream. Shmuel said to him: You will see the Romans come and take you into captivity and force you to grind date pits in mills of gold. He thought the entire day about the images described to him by Shmuel, and that night he saw it in his dream.</p>	

tldr; hypnosis tricks work in talmudic times.

Question: What type of control do we have over dreams and their interpretations?

18) Brachot 56b

<p>He said to Rabbi Yishmael: I saw that they said to me in a dream: Your father left you property in Cappadocia. Rabbi Yishmael said to him: Do you have property in Cappadocia? The heretic said to him: No. Did your father ever go to Cappadocia? The heretic said to him: No. Rabbi Yishmael said to him: If so, it must be understood as follows: <i>Kappa</i> in Greek means beam; <i>deka</i> means ten. Go look at the tenth beam in your house and you will find that it is full of coins. He went and found that it was full of coins.</p>	<p>אמר ליה: חזאי דאמרי לי: שבק לך אבוך נכסי בקפודקיא. אמר ליה: אית לך נכסי בקפודקיא? אמר ליה לאו. אזל אבוך לקפודקיא? אמר ליה: לאו. אם כן: קפא קשורא, דיקא עשרה. זיל חזי קפא דריש עשרה שיהא מלאה זוזי. אזל אשכח שיהא מלאה זוזי.</p>
---	--

Fun fact: Cappadocia in Hittite cuneiform is:

19) Shulchan Aruch, Orach Chaim 220:2

<p>It is good to fast to nullify a bad dream. Like fire on wood chips. Gloss: Specifically, this applies to yom tov and even Shabbat.</p>	<p>יפה תענית לבטל חלום רע כאש שנעורת: הגה ודוקא בו ביום ואפי' בשבת וע' לקמן סי' רפ"ח:</p>
---	--

20) Shulchan Aruch, Orach Chaim 288:5

<p>Some say that there's no justification to fast for a dream on Shabbat unless it's a dream one saw three times. And some say at this time we don't fast dream fasts on Shabbat because <u>we aren't experts in dream interpretation and don't know which dreams are good and which are bad</u>. And everyone says that it's found in ancient books that on three dreams we fast on Shabbat: one who sees a Sefer Torah burnt, or on Yom Kippur at neilah, or the beams of one's house, or his teeth that fall. And some say that one who sees Yom Kippur, even not at neilah, and some say one who sees that they are reading from the Torah, and some say one who sees that they have married off a woman, and he sees his teeth fall out, specifically his teeth. If, however, he sees that his jaws fell off, it is a good omen; [it is] a sign that those who offer harmful counsel against him have died. It seems to me that the dreams delineated in the paragraph</p>	<p>יש אומרים שאין להתענות תענית חלום בשבת אלא על חלום שראהו תלת זימני וי"א שבזמן הזה אין להתענות תענית חלום בשבת שאין אנו בקיאים בפתרון חלומות לידע איזה טוב ואיזה רע והעולם אומרים שנמצא בספרים קדמונים שעל שלשה חלומות מתענים בשבת ואלו הן הרואה ספר תורה שנשרף או יום הכפורים בשעת נעילה או קורות ביתו או שינוי שנפלו ויש אומרים הרואה יוה"כ אפי' שלא בשעת נעילה וי"א הרואה שקורא בתורה ויש אומרים הרואה שנושא אשה והא דרואה שינוי שנפלו דוקא שינוי אבל הרואה לחייו שנשרו חלום טוב הוא דמתו היועצים עליו רעה ונראה לי שהחלומות</p>
---	--

that one sees that they are bad, also over them one may fast on Shabbat.	שאמרו בפרק הרואה שהם רעים גם עליהם מתענין בשבת:
--	---

Question: Will a bad dream come true?
 Question: Must a bad prophecy come true?

21) Brachot 55b

<p>The Gemara relates: Ameimar and Mar Zutra and Rav Ashi were sitting together. They said: Let each and every one of us say something that the other has not heard. One of them began and said: <u>One who saw a dream and does not know what he saw should stand before the priests when they lift their hands during the Priestly Blessing and say the following:</u> “Master of the Universe, I am Yours and my dreams are Yours, I dreamed a dream and I do not know what it is. Whether I have dreamed of myself, whether my friends have dreamed of me or whether I have dreamed of others, if the dreams are good, strengthen them and reinforce them like the dreams of Joseph. And if the dreams require healing, heal them like the bitter waters of Mara by Moses our teacher, and like Miriam from her leprosy, and like Hezekiah from his illness, and like the bitter waters of Jericho by Elisha. And just as You transformed the curse of Balaam the wicked into a blessing, so transform all of my dreams for me for the best.” <u>And he should complete his prayer together with the priests so the congregation responds amen both to the blessing of the priests and to his individual request.</u> And if he is not able to recite this entire formula, he should say: “Majestic One on high, Who dwells in power, You are peace and Your name is peace. May it be Your will that You bestow upon us peace.”</p>	<p>אמימר ומר זוטרא ורב אשי הוו יתבי בהדי הדדי. אמרי: כל חד וחד מינן לימא מלתא דלא שמייע ליה לחבריה. פתח חד מיניהו ואמר: האי מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא, ליקום קמי כהני בעידנא דפרסי ידוהו ולימא הכי: “רבונא של עולם, אני שלק וחלומותי שלק, חלום חלמתי ואני יודע מה הוא. בין שחלמתי אני לעצמי ובין שחלמו לי חברי ובין שחלמתי על אחרים, אם טובים הם — חזקם ואמצם כחלומותיו של יוסף. ואם צריכים רפואה — רפאם קמי מרה על ידי משה רבינו, וכמרים מצרעתה, וכחזקיה מחליו, וכמי יריחו על ידי אלישע. וכשם שהפכת קללת בלעם הרשע לברכה, כן הפוך כל חלומותי עלי לטובה.” ומסיים בהדי כהני דעני צבורא “אמן.” ואי לא, לימא הכי: “אדיר במרום, שוכן בגבורה, אתה שלום ושמך שלום. יהי רצון מלפניך שתשים עלינו שלום.”</p>
---	---

Summary

1. Anyone can interpret dreams. There may or may not be a godly interpretation. If there is one, he may or may not let it be known to someone.
2. Like dreams, prophecy may or may not come true.
3. If you have a bad dream you can (a) fast, (b) pray for the dream to be changed.